

EESTI METS

METSANDUSE JA JAHINDUSE KUUKIRI

ÜHEKSATEISTKUMNES AASTAKÄIK

1939

460 lhk. 153 pildi ja joonisega

TOIMETUS:

JUHATUS: Prof. O. Daniel, V. Mutt, J. Pipar, E. Vester,
LIIKMED: A. Auksmann, J. Loosberg, P. Saks, A. Vaharu,
dr. K. Veermets, dr. G. Vilbaste

Väljaandjad: Akadeemiline Metsaselts
Eesti Metsateenijate Ühing
Eesti Metsaühingute Liit
Riigimetsateenijate Keskkogu

Sisu

Lhk.	Lhk.
Metsakasvatus ja metsakorraldus.	
Elavpostidest. — Prof. dr. <i>A. Mathiesen</i>	2
Kodumaal kasvavate puude ja põõsaste seemneist taimede kasvatamise võimalusist. — <i>A. Michelson</i>	9
Puistu boniteerimise tabeleist. — <i>Joh. Haugas</i>	90
Metsapuude tõuaretusest. — <i>E. Vesterinen</i>	92
Kui palju valmistada kultiveerimiskohti pro 1 ha — <i>P. Rõigas</i>	141
Metsandusliku Uurimisinstituudi ja riigi katsemetsakondade tegevusest 1938/39. a. — <i>E. Kohh</i>	198, 234
Tihemetsa metsatehnikumi dendroloogia — õppeaia asutamisest ja tähtsusest. — <i>A. Kivisild</i>	216
Suurte metsamassiivide piiride koordineerimise meetodeist. — <i>R. Kesa, E. Tukk</i>	219, 242
Triangulatsioonist Eestis	285
Märkmeid metsade mõõtmisest. — <i>E. Tukk</i>	292
Absoluutsest ja relatiivsest printsibiist maaparanduse alal. — <i>H. H. Vaher</i>	293
Läti metsanduslikust katsetegevusest. — <i>E. Kohh</i>	308
Põhja-Eesti nõmmemännikuist. — <i>A. Raukas</i>	383
Kvartalipostidest. — <i>K. Salev</i>	391
Puude ja põõsaste aklimatisatsiooni katseid riigi metskondades. — <i>G. Vilbaste</i>	392
Kask segapuuna kultuurkuusikus ja -männikus. — <i>E. Vesterinen</i>	397
Vanuse klassidest ning pahedest ebaühtlaste vanuse klasside tarvitamisest. — <i>A. Mathiesen</i>	420
Eesti Vabariigi metsakorraldusest 1919—1939. a. — <i>E. Schabak</i>	439
Jõulukuuskede farmidest P.-Ameerika Ühendriiges. — <i>M.</i>	445
Metsakasutus ja metsakaubandus.	
Telefonipostide immutamisest mahlasuru (Boucherie) viisi järgi. — Prof. dr. <i>E. Lepik</i>	7
Tarbematerjalide lühendamine. — <i>T. Sikka</i>	17
Tugipuude kinnitamisest metsavirnadel. — <i>E. O.</i>	20
Vastuväiteid hra mag. rer. for. <i>K. Salev</i> 'i artiklile. — <i>Aadu Karu</i>	31
Metsamaterjalide hinnad . 3, 8, 74, 155, 196, 232, 459	
Okstest ja nende laasimisest. — Prof. dr. <i>A. Mathiesen</i>	44
Pooltarbepuu hindamisest. — <i>K. Salev</i>	55
Meeleoludest metsaturgudel. — <i>N. Talts</i>	58
Puidu- ja puidutööstussaaduste väljaveost. — <i>A. V-u</i>	59
Õppepäevad metsa ülestöötamise tööjuh-tidele. — <i>V. Ritslaid</i>	67
Mootorkettsaag. — <i>V. Mesi</i>	97
Puiduga varustamine Leedus. — <i>M. Jarmeikis</i>	100
Ehitusplaadid puidunarmastest. — <i>A. Vaharu</i>	137
Riigi- ja eramajanduse sektorid meie metsakaubanduses. — <i>N. Talts</i>	160
Puukauba sinistumine ja abinõud selle vältimiseks. — <i>Joh. Saul</i>	237
Tartu puu- ja puidukiutööstus. — <i>A. K-g</i>	268
Propside välisturg ja selle kujunemine. — <i>A. Pals</i>	278
Koorimispukk. — <i>Br. Reepalu</i>	297
Kuidas tuleb teha puuvirn? — <i>E. Vesterinen</i>	313
Pajuviitsade koorimine. — <i>A. Kivisild</i>	326
Paremate tööriistadega tõstame tööjõudlust metsa ülestöötamisel. — <i>K. Salev</i>	348, 436
Tselluloosi kasutamisest lõhkeainete valmistamiseks. — <i>A. Pals</i>	353
Kohalike elanike kütte- ja ehitusmaterjalidega varustamine Lätis	367
Veotööde ratsionaliseerimisest. — <i>K. Keerdoja</i>	399
Missugune on otstarbekaim asend saagimisel kahemehe-metsasaaga. — <i>A. Merihein</i>	401
Virnmaterjalide massi määramisest raie-tööde vastuvõtmisel. — <i>F. Ratt</i>	404
Metsavalitsemine ja metsapoliitika.	
Märkmeid Soome metsa- ja puidumajandusest 1938. aastal. — <i>E. Vesterinen</i>	61
Eesti metsadest möödunud sajandeil. — <i>B. A. Tuiskvere</i>	82, 233
XVI metsateadlaste päev. — <i>P. Rõigas</i>	269, 301
Metsamajanduse suurenev osatähtsus Saksa riigi majanduselus. — <i>K. Salev</i>	315
Harjumaa asustamise käik ja sellest tingitud metsade vähenemine. — <i>Edg. Vester</i>	377, 428
Metsakaitse.	
Punakas männivaablane. — <i>Aug. Karu</i>	12, 50
Juurepess paeräha-kuusikus. — <i>J. Kristian</i>	52, 84
J. Kristiani artikli „Juurepess paeräha-kuusikus“ puhul. — <i>A. Raukas</i>	89

	Lhk.		Lhk.
Maapinna ülepõletamisega kuuse koore- üraskite vastu võitlema. — <i>L. Peets</i>	95	Riigimetsateenijate Keskkogu ringkiri kõigile kogudele	72
Uraskitõrje mitmekesistamiseks. — <i>E. Kohh</i>	96	Kas on riigimetsateenijate kogude juures abiandmise kassad tarvilised? — <i>E. Paimre</i>	107
Metsakaitsest talumetsades. — <i>E. Saar</i>	147	Metsateenijate matusekassa asutamise vajadus. — <i>J. Pipar</i>	110
Metsadest ja metsakaitsest Põhja-Eestis 1888. a. — 1916. a. — <i>E. Saar</i>	203	Küsimus-vastus ametisõitude tasu ja met- satöölise töötasu asjus. — <i>G. S. V.</i>	189
Männivaablase rüütest ja tõrjest. — <i>A. Merihein</i>	283	Metsatöölise kutseoskuse arendamisest Saksamaal. — <i>J. Visnapuu</i>	210
Külmakahjustustest eriti 1938/1939. aasta talvel. — Prof. dr. <i>A. Mathiesen</i>	341	Metsatehnikum alustab tegevust. — <i>E. Paimre</i>	240
Männikärsakad ja juureüraskid — täht- saimad okaspuu-uuenduste kahjurid. — <i>Aug. Karu</i>	357	Uue riigiteenistuse seaduse ootel. — <i>J. Pipar</i>	252
Mõningaid andmeid lehepõrnika (Melo- lontha hippocastani Fabr.) üle. — <i>E. Kohh</i>	388	Küsimus-vastus metsavahipalgamaa renti- mise ja põllusaaduste arestimise asjus. — <i>G. S.</i>	268
Talumetsandus ja metsanduslik propaganda.		Preemiad ka metsatöölile. — <i>K. Salev</i>	281
Raienorm ja -kava talumetsas. — <i>V. Küng</i>	24	Praakrite ja metsnike õppepäevad Ahjal. <i>Aadu Karu</i>	411
Talumetsamaterjalide müügist ja tehni- listest tingimustest. — <i>V. Mutt</i>	26	Soome metsatöölise olukorrast. — <i>Emil Vesterinen</i>	443
Metsakasvatuse võistlustest. — <i>V. Mutt</i>	63		
Talumetsanduse arendamise sihtjooni	121	Jahindus.	
Talumetsade kasvatamisest ja tasuvu- sest. — Prof. dr. <i>A. Mathiesen</i>	124	Jahimajapidamisest 1918.—1938. a. — <i>J. T—o</i>	33, 72
Kas tasub väikepõllupidajal kasvatada metsa? — <i>E. Vesterinen</i>	127	Mõnd riigimetsateenijate laskevõistlus- test	37
Maa kasutamine põlluks või metsaks. — <i>K. Keerdoja</i>	132	Küsimus-vastus hagijate sattumise üle erajahiipiirkonnast riigimetsa. — <i>G. S.</i>	39
Intensiivsemale talumetsamajapidamisele metsakasvatustlike raiete kaudu. — <i>V. Küng</i>	134	Ahja riigimetsateenijate kogu Rápina osakonna õppejaht ja jahipidu 3. XII 1938. a. — <i>Aadu Karu</i>	69
Ilupuude ja põõsaste pügamine. — <i>A. Kivisild</i>	142	Soomes lasti 1938. a. 655 põtra. — <i>Edg. Vester</i>	71
Jatkame kodukaunistamise tööd. — <i>V. Ritslaid</i>	144	Katsed nikeldatud haavlitel. — <i>T. Loo- ring</i>	72
Olümpiatee kutsub. — <i>V. Pöder</i>	145	Märkmeid uuest kalandusseadusest. — <i>A. Vester</i>	111
Metsapäevade ülesandeid. — Prof. dr. <i>A. Mathiesen</i>	157	Kana- ja raudkullide hävitamisest. — <i>J. Muiste</i>	152
Kadakas kodukaunistamiseks. — <i>V. Pöder</i>	169	Jahiseaduse muutmisest. — <i>Edg. Vester</i>	173
Viru Metsaühingu peakoosolek. — <i>A. Suuroja</i>	189	Laskevõistlusist metsaametkonnas 1938. a. — <i>A. Ilves</i>	175, 225
Eesti Metsaühingute Liidu tegevuse aru- anne 1. IV 1938. a. — 31. III 1939. a.	200	Küsimus-vastus jahipüüsi asjus ja pisi- küsimusi jahiseadusest. — <i>I. L.</i>	189
Meie parkide kaunistamisest. — <i>E. Schabak</i>	207	Jahipidamisest sokkudele eeloleval jahi- hooajal. — <i>J. T—o.</i>	223
Eesti Metsaühingute Liidu täiskogu koos- olek. — <i>A. M.</i>	250	Eelseisvaks laskeväljaõppeks. — <i>A. Ilves</i>	228
Harju Metsaühingu peakoosolek. — <i>V. Ritslaid</i>	260	Varitsemise pukk. — <i>P. R.</i>	263
Viljandi Metsaühing 10-aastane. — <i>K. Kulbin</i>	373	reguleerimisest. — <i>H. Kosenkranius</i>	264
Metsakasvatatajaid põllumehi Viljandi- maal. — <i>K. Kulbin</i>	406	Metskitsede kahjustustest ja nende arvu Mõtuste laskmisest 1939. a. kevadel. — <i>J. T—o</i>	296
Maanoorte õppelaagrid ja metsanduspro- paganda. — <i>V. Pöder</i>	409	Sinikaelpardi koostisekõikuvusest Abja jõe ülemjooksul 1. V 1938—1. V 1939. — <i>E. Kumari</i>	328
Kutseala.		Metsaametkonna laskevõistlustest. — <i>T. Tava</i>	370
Riigimetsateenijad ja „Eesti Mets“. — <i>Edg. Vester</i>	21	Paide riigimetsateenijate kogu laske- võistlused aastal 1939.	374
Veidi statistikat. — <i>V—et A.</i>	24	Jahipidamisest hagijatega. — <i>J. T—o.</i>	411
Küsimus-vastus kolme kuu palga ja pen- siooni asjus. — <i>A. A.</i>	40	Karujahiootel. — <i>J. T—o</i>	412
Revident-metsaülevaade ja temale vahetult alluva metskonna nimetusest. — <i>A. Ilves</i>	64	Auhindadest laskevõistlustel — <i>E. Hein- aru</i>	448
		Jaht metskitsedele. — <i>F. Reidolf</i>	450

Jahilubadest, mis antakse jahipidamiseks riigile kuuluvais veekogudes. — J. Teino	453
Võru Jahiselts 20-aastane	454
Mõnd rāpinlaste jahist 11. XI 1939. a. — Adu Karu	455

Loodusekaitse ja loodusekirjeldused.

Uks haruldane kirjuleheline saar. — K. Aun	96
Saaremaa kadarikud ja sarapikud. — A. Kūng	139
Jalakapuistu. — J. Kristian	171, 400
„Paruni pettāi“. — V. Obet	213
Mõnd tammikute saatusest Saaremaal. — A. Kūng	249
Pilk Saaremaa puude ja pōōsaste omapārasse. — A. Kūng	288
Moosese „taevamanna“. — E. Schabak	298

Vested, reisikirjeldused.

Aastavahetusel	4
Mōtteid iseseisvuspäeval. — Enn Uibo	59
Metsata metsamehed. — A. Kūng	68
Muljeid ũlikooli metsaosakonna õppe-eks-kursioonilt 13.—16. okt. 1938. a. Edela-, Lāāne- ja Kesk-Eesti metsadesse. — A. Hansen	104, 150, 162
Kōnelusi kodumaale	217
Matkamārkmeid Soome kolleegide kũlas-kāigult. — E. Kohh	246
Viljapuude, koduloomade ja pōlluvilja pāritolust ja levimisest. — K. Aun	255
Viljandi Metsāuhingu ekskursioon metsa-technikumi. — K. Kulbin	261
Ūht ja teist. — K. Aun	267
Balti metsateadlaste kongressist. — V. Mutt	290
Metsavarga tũtar. — J. A. Pōllumees	299, 338
Muljeid Lātist. — V. Matiesen	310
Matk Saaremaale. — L. Salum	316
Metsamehed nāgid.	319
Metsameeste õppepāevad Kodus	324
Arge kũttige jānese emasid	333
Pudemeid metsatōōriistade arengust. — Armes	340
Metsaosakonna 1920. a. ũliōpilaste kokku-tulekud. — Edg. Vester	354
Tallinna Metsateenijate Kogu õppe-eks-kursioon Aegviidu metskonda. — E-r.	363
Pudemeid metsakasvatuse ja looduskaitse alalt	375, 416
Pudemeid looma- ja linnuriigist. — Armes	413
Aasta lōputāhiseil. — A. R.	418
Jōulumetsas. — Enn Uibo	435
On kasulik teada.	449
Āra unusta.	449

Kirjanduslik ringvaade.

Metsatehnoloogia laboratoorsete tōōde juht. — A. V-u.	116
W. Hassenkamp. Aus der forstlichen Literatur Schwedens (Rootsi metsa-dest). — A. Viisut	116

Prof. dr. E. Wiedemann. — Die Fichte 1936 (Kuusk 1936). — Edg. Vester	183
L. Hufnagel. — Lehrbuch der Forstein-richtung	186
Acatay, A. — Uurimusi kodumaiste puude seemnete arvu ja headuse ũle mitme-sugustes vōra osades	218

Mitmesugused teated.

Toimetuse vastus „Mārkmeid vormist“ autorile	31
Muudatusi riigimetsateenijate koosseisus 1938. a. viimasel veerandil	38
Uusi metsateadlasi. 40, 119, 188, 296, 414, ...	457
Paar pāevakũsimust. — V-et. A.	66
Uus metsāuhing	74
Muudatusi riigimetsateenijate koosseisu-des 75, 190, 230, 266, 334, 375, 415, ...	457
Toimetuse tānu	109
XVI metsateadlaste pāev	116
Riigimetsateenijate Keskkogu juhatusel informatsioon	153
Akadeemilise metsaseltsi teadaanne	172
E. Aiandus-Mesinduse Keskseltsi pea-koosolek	196
Kolmas rahvusvaheline metsanduskongress 32. Tallinna pōllumajanduse nāitus	222, 277
Neljas Loodusteadlaste pāev	337
Tānavusi noori metsavahte. — V. S.	447

Juubilarid, pensionārid, nekroloogid.

V. Pr. K. Pāts — (nr. 2)	
Dir Luik — (nr. 6)	
J. Gulov — pensionile	40
A. Auksmann — 60-a.	76
A. Undrits — 20 a. juubel	76
A. Velliste — 40 a. ja 10 a. juubel	77
A. Vālja — 50-a.	78
A. Umjārv — 20 a. juubel	78
A. Oja — 40 a.	79
H. Pehk — 60 a. ja 25 a. juubel	79
A. Vāli — pensionile	80
Prof. O. Daniel — 65-a.	81
A. Liht — 50-a.	119
O. Kārdi — 65-a.	120
M. Keres — †	120
Soome peaminister prof. A. K. Cajander — 60-a.	130
A. Rae — 45 a. juubel	193
S. Alling — 20 a. juubel	193
J. Rũmmel — 20 a. juubel	193
J. Tamm — 45-a.	194
M. Jams — 65-a.	194
J. Randal — 50-a.	194
Ed. Buls — pensionile	195
Mihk — †	195
K. Altrof — 60-a.	231
E. Roomets — †	231
K. Laurisson — pensionile	267
R. Pärt — †	335
J. Peedo — †	336
O. Soolepp — 40-a.	337
L. Stegman 40-a. metsateenistuses	459
Aleksander Māgisoo — †	459